

Rekommendationer vid rutinmässig provtagning av personal inom restaurang/livsmedelsbransch efter utlandsvistelse eller vid nyanställning

Det finns inte längre någon lag som säger att personal med livsmedelsarbete måste provtas med avseende på tarmbakterier efter utlandsresa eller vid nyanställning. Företaget måste dock försäkra sig om att all personal är frisk avseende framförallt mag-tarmsymptom och sårinfektioner när de arbetar med oförpackade livsmedel.

I egenkontrollprogrammet bör det finnas checklistor som visar att all personal har fått information om livsmedelhygien och regler vid sjukdom. Personalen är skyldig att meddela chefen om de är sjuka, särskilt vid magsjuka eller sårinfektioner. Företaget kan låta personalen vid nyanställning skriva under på att de förstätt detta.

Vid misstanke om att personal bär på smitta ska läkare kontaktas för bedömning om eventuell provtagning. Företaget ska *inte* själva ombesörja provtagning. Det bör alltid göras i samråd med läkare. Skyldigheten att provta sig för en allmänfarlig sjukdom styrs av *Smittskyddslagen*. Provsvar är en journalhandling inom hälso- och sjukvården och lyder under *Patientdatalagen* och får därför inte hanteras hur som helst. *Offentlighets- och sekretesslagen* säger att all journalhantering gällande hälso- och sjukvård ska ske under sekretess. Läkare, oavsett uppdragsgivare, har också tystnadsplikt enligt *Patientsäkerhetslagen*.

Läkaren ska ta emot provsvaret och informera den provtagna personen om provsvaret. Om resultatet visar på en sjukdom som är anmälningspliktig och smittspåringspliktig enligt smittskyddslagen (t ex salmonella, shigella, ehec, giardia m fl.) så skall läkaren informera patienten, göra en smittskyddsanmälan till Smittskydd Stockholm samt ge förhållningsregler till patienten om sjukdomen anses vara allmänfarlig.

I enlighet med ovanstående följer att provsvar enbart ska lämnas ut av hälso- och sjukvården som dels har skyldighet att hålla journal, dels har skyldighet att iakttä sekretess.

- Provtagningen ska ske via hälso- och sjukvården, till exempel av en företagsläkare eller vid den vårdcentral där personen är listad.
- Information om ett provsvar ska alltid lämnas via hälso- och sjukvården, som även vidtar åtgärder i form av att delge förhållningsregler, smittspåra, ev. behandla mm.
- Sjukdomar som lyder under smittskyddslagen måste smittskyddsanmälas av provtagande läkare och av analyserande laboratorium.
- Diarré kan bero på annat än salmonella. Det finns många olika bakterier, virus och även parasiter som smittar via förorenade livsmedel. Ett avföringsprov bör därför omfatta fler smittämnen än enbart salmonella. De laboratorier som Hälso- och sjukvården anlitar är ackrediterade för att utföra samtliga dessa analyser, vilket inte alla livsmedels- och miljölaboratorier är.